

Kadrina Keskkool

**Kadrina Keskkooli humanitaarsuuna ja Rämibühli kirjandusgümnaasiumi
õppekava ning õppekorraldus**
Uurimistöö

Gerda Lee Allikma

11.klass

Juhendaja Liivi Heinla

Kadrina 2022

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Kadrina Keskkool ja Rämibühli Kirjandusgümnaasium	5
1.1 Rämibühli Kirjandusgümnaasium	5
1.2 Kadrina Keskkool	7
2. Õppekava ja õppekorralduse võrdlus	9
2.1 Õppekava	9
2.2 Hindamine	11
2.3 Gümnaasiumi lõpetamine	12
2.4. Õpilaste rahulolu valitud õppesuunaga. Küsimustiku tulemused ja analüüs	15
2.4.1 Rahulolu valikainetega	15
2.4.2 Lemmik-valikaine	16
2.4.3 Rahulolu keskkonnaga koolis	16
2.4.4 Miks ei olda koolikeskkonnaga rahul	17
2.4.5 Rahulolu suunakaaslastega ja kuuluvustunne oma suunda	18
2.4.6 Õppekoormuse suuruse hindamine	18
2.4.7 Õpetajate ja õpilaste vahelised suhted	19
2.4.8 Rahulolu koolis korraldatavate ekskursioonidega	20
2.4.9 Nutiseadmete kasutamine Kadrina Keskkoolis ja Rämibühlis	20
Kokkuvõte	23
Kasutatud allikad	25
Lisad	27
Lisa 1: Intervjuu Romyga	27
Lisa 2: Intervjuu Alexandraga	28
Lisa 3: Intervjuu Annaga	29
Lisa 4. Küsitlus: Rahulolu õppesuuna sisu, korralduse ja inimestega	30
Lisa 5: Rämibühli tunnijaotusplaani	32

Sissejuhatus

Käesoleva töö autor õppis 2021/2022 õppeaastal augustist veebruarini vahetusõpilasena Šveitsis ja seeläbi koges ta senisest erinevat õppimist. Seetõttu tekkis tal mõte lähemalt süveneda sellesse, kuidas sarnasele õppekavale kahes erinevas riigis kahe erineva kooli näitel lähenetakse. Nendeks koolideks on Kadrina Keskkool Eesti Vabariigi Lääne-Viru maakonnas ja Rämibühli Kirjandusgümnaasium Zürichi linnas, Šveitsis.

Eesmärgi täitmiseks püstitas töö autor järgmised ülesanded:

1. Võrrelda Zürichi Rämibühli gümnaasiumisosa kirjanduse õppesuuna ja Kadrina Keskkooli humanitaar-sotsiaalsuuna (edaspidi HUSO) sama astme õppekava.
2. Võrrelda eelnimetatud õppesuundade õppekorraldust ja õpikeskkonda.
3. Võrrelda õpilaste omavahelisi ning õpilaste ja õpetajate suhteid.
4. Võrrelda õpilaste rahulolu oma kooli ja valitud õppesuunaga.

Uurimused jagunevad kvalitatiivseteks ja kvantitatiivseteks selle järgi, millised meetodid ja materjali kogumise viisid sobivad analüüsiks. Sageli on töödes nii kvalitatiivse kui kvantitatiivse töö tunnuseid. Käesolevas töös on materjali kogumisviisidena kasutatud küsitlust, intervjuusid, sekundaarse kirjanduse uurimist ning uurimismeetodiks on võrdlev analüüs. Seega on tegemist pigem kvalitatiivse uurimistööga. Kvalitatiivsetes uurimustes, nagu ka käesolevas töös, on olulised uurimuses osalejate arvamused, muljed ja väärtushinnangud.

Töö sisaldab ka kvantitatiivse uurimuse tunnuseid, näiteks arvandmete võrdlus kursuste arvudes. Kvalitatiivsed ja kvantitatiivsed uuringumeetodid ei välista üksteist ning neid võib edukalt kasutada samas uurimuses. Näiteks võib hankida teavet küsimustikuga, kus on nii avatud kui suletud küsimused või otsida vastust oma uuringu küsimusele, kasutades küsitlust ja intervjuusid. Uurimistöö küsitlus viidi läbi Kadrina Keskkooli HUSO õpilaste hulgas programmis *Google Forms*. (vt lisa 4) Küsimustik oli avatud aprilli esimesel poolel kaks nädalat ning sellel vastasid kõik 16 Kadrina Keskkooli HUSO õppesuuna õpilast.

Intervjueeriti ka kolme Rämibühli Kirjandusgümnaasiumi õpilast (vt lisa 1, 2, 3). Intervjuu on oluline andmekogumismeetod, kuna võimaldab saada võimalikult usaldusväärset teavet läbi vestluse, milles tavaliselt uurija esitab küsimusi ja uuritav või uuritavad vastavad neile (Virkus 2016). Intervjuud selles uurimuses on läbi viidud videosuhtluse ja

sotsiaalmeediakanalite teel. Intervjuu oli üldjoontes struktureeritud, sest uurija huvi oli küsida samu küsimusi, mida küsiti Kadrina Keskkooli õpilastelt küsitluses. Teatud erisused olid paratamatud, täiendusi sai autor videosuhtluse teel rakenduses *WhatsApp*. Intervjueeritavad olid kursis intervjuude toimumise eesmärgiga ja informeeritud, et tema poolt antud teabega käiakse ümber konfidentsiaalselt (Laherand, 2008, lk. 177). Töö sekundaarse kirjandusega tähendas põhiliselt kahe kooli kodulehekülgede tähelepanelikku analüüsi nii õppekavade kui õppekorralduse alal.

Kogutud materjali analüüsiks on kasutatud võrdleva analüüsi meetodit. Võrdlus on üks peamisi ümbritseva reaalsuse tunnetamise meetodeid. Vundament sellele meetodile on lihtne: uuritavate nähtuste määratlemine ja võrdlemine, et tuvastada iseloomulikke sarnasusi ja erinevusi. Võrdleva uurimismeetodi mehhanismid sisaldavad järgmisi komponente: analoogiat, kategoriseerimist, analüüsi ja sünteesi (Ezoteriter.ru, *sine dato*).

Kategoriseerimine ehk kategooriateks jagamine tähendab teabe objekti kohta jagamist eraldi osadeks - segmentideks, mida seejärel uuritakse. Selles uurimistöös on erinevad kategooriad töö eri peatükkide pealkirjadeks, et anda kogutud materjalile struktuurne vorm.

Esimeses peatükis kirjeldatakse lühidalt uurimuse tarvis vajalikul määral kaht võrdluseks valitud objekti (deskriptiivne meetod). Teine peatükk on jagatud alapeatükkideks vastavalt uuritavatele kategooriatele. Sellele järgneb kokkuvõte.

Töö autor tänab oma juhendajat Liivi Heinlat, Kadrina Keskkooli HUSO õppesuuna õpilasi ning Romyt, Annat ja Alexandrat antud intervjuude eest. Veel tänab autor oma pereisa Šveitsist, kes aitas saksakeelsed tekstid inglise keelde tõlkida.

1. Kadrina Keskkool ja Rämibühli Kirjandusgümnaasium

1.1 Rämibühli Kirjandusgümnaasium

Käesolevas töös keskendutakse nende koolide humanitaarsuundade võrdlusele. Autor õpib ise Kadrina Keskkooli loodusteadlikus õppesuunas, aga Šveitsis õppides valis humanitaarsuuna. Alguses soovis autor valida loodusteadusliku õppesuuna, kuid siis otsustas, et humanitaarsuund oleks hea vaheldus, sest gümnaasiumi ajal ei teki enam uue õppesuuna valimiseks võimalust. Lisaks loodushuvile pakkus väga huvi Rämibühli humanitaarsuunas õpetatavad keeled ning autoril oli soov ennast proovile panna. Otsus valida humanitaarsuund tulenes ka sellest, et loodusteadusi oleks saksa keeles väga raske õppida.

Vastavalt Kirjandusgümnaasiumi Rämibühl kodulehele (Literargymnasium Rämibühl, *sine dato - c*) koosneb Šveitsi koolisüsteem kuus aastat kestvast algkoolist, peale mida saavad õpilased otsustada sooritada sisseastumiseksami gümnaasiumisse, kus nad veedavad esimesed kaks aastat üldharidusega koolis. Pärast seda kahte aastat saavad õpilased spetsialiseeruda valitud õppekavale (*Ibid*).

Kantonikool Rämibühl, mis asutati 1832.aastal Kantonikool Zürichina, koosneb neljast erineva õppekavaprofiiliga suunast. Kui Reaal- ja Kirjandusgümnaasium keskendub peamiselt humanitaar- ja keeleõppele, siis Matemaatika- ja Loodusteaduste kool keskendub loodusteadustele. 2012. aastal alustas kool neljanda õppesuunaga gümnaasiumis, mis keskendub kunstile ja spordile, võimaldades õpilastel treenida peaaegu professionaalsel tasemel. (Literargymnasium Rämibühl, *sine dato - a*).

Kirjandusgümnaasium keskendus algselt humanitaarteadustele spetsialiseerumisega vanakreeka keelele, kuid kuna oli raskusi sellele erialale piisavalt õpilasi meelitada, täiendas kool oma õppekava ning nüüd pakub kool vanade keelte (ladina ja kreeka) kõrval rikkalikku tänapäeva keelte valikut (inglise-, prantsuse-, itaalia-, ja hispaania keel) (*Ibid*). Kirjandusgümnaasium koos Realgümnaasiumiga olid ka esimesed Šveitsi riiklikud koolid, mis pakkusid rahvusvahelist küpsustunnistust, kus õppetunnid toimuvad tavalise saksa keele asemel inglise keeles (Literargymnasium Rämibühl, *sine dato - b*).

Kirjandusgümnaasiumi Rämibühli kuueaastane gümnaasiumiperiood jaguneb kolmeks kaheaastaseks põhiosaks - 1. ja 2. kursus, 3. ja 4. kursus, 5. ja 6. kursus. Käesolevas uurimistöös keskendutakse nende neljandale, viiendale ja kuuendale kursusele, sest see vastab

Eesti gümnaasiumiastmele. (Literargymnasium Rämibühl, 2012) Viieldal kursusel lõpetatakse loodus-, humanitaar- ja sotsiaalteaduste alusainete ning valitud kunstiaine õpe. Loodusteaduste praktikaga ja prantsuse keele projektitundidega saavad alguse õppevormid, mis on tugevalt suunatud iseseisvusele, isiklikule vastutusele ja ka kaasotsustamisele, mis muutuvad veelgi olulisemaks kuuendal aastal. Lisaks pakub viies klass õpilastele teise valikaine fookuse viimase aasta suhtes: tuleb määrata fookusaine (lisaks prantsuse keelele üks kahest eelnevast võõrkeelest; kui üheks õppeaastaks on valitud hispaania keel). (*Ibid*)

Kuuendal klassil on oma kolmeses orientatsioonis eriline iseloom. Esiteks jätkab see vähendatud arvu üldainete õpetamist, teiseks on see tingitud õpilaste isiklikest huvidest (põhiaine valik, lisaaine ja eelistatud ained) ning kolmandaks on eriti oluline iseseisev töö (esimesel semestril). Selleks, et kool lõpetada, tuleb kirjutada kirjalik küpsustöö. (*Ibid*)

Kirjandusgümnaasiumi kohustuslikud põhiained on saksa-, prantsuse-, ladina-, ja inglise keel ning matemaatika, bioloogia, keemia, füüsika, ajalugu, geograafia, sissejuhatus majandusse ja õigusteadusesse, kunst, muusika ja informaatika. Kohustuslik aine on ka kehaline kasvatus. (*Ibid*)

Valikained on:

- Kolmas võõrkeel alates 3. kursusest, millest saab hiljem põhiaine või mida saab määrata põhiaineks (valik inglise, ladina, kreeka, itaalia ja hispaania keeles)
- kumbki üks eelistatud aine loodusteaduste ning humanitaar- ja sotsiaalteaduste valdkondadest.

Eelistatud õppeained on bioloogia, keemia, füüsika; humanitaar- ja sotsiaalteaduste eelistatud ained on ajalugu ja geograafia.

Valitud eelistatud ained on ka küpsuseksamiained.

- lisaaine (valik bioloogia, keemia, füüsika, ajaloo, geograafia, matemaatika rakenduste, filosoofia, religiooniõpetuse, kunsti, muusika ja spordi vahel)

Eelis- ja lisaaineteks ei saa korraga valida bioloogiat, keemiat ja füüsikat. Samuti ei saa eelistatud ja täiendavaks õppeaineiks valida ajalugu ja geograafiat korraga. (*Ibid*)

Kirjandusgümnaasium on oma õpilaste haridusele pühendanud 4 põhisammast:

1. Haridus: hariduse mõttes terviklik vaade inimkonnale
2. Tasakaal: esinemine ja muusa peaksid käima käsikäes ning oluline on nii füüsiline kui ka psühholoogiline heaolu

3. Kogukond: õpilased peaksid õppima vastutust ja usaldust ning kogukondade loomist
4. Avatus: iga inimene on ainulaadne ja talle tuleks anda võimalus oma isiksust vastavalt arendada. (Literargymnasium Rämibühl, *sine dato - c*)

1.2 Kadrina Keskkool

Eesti kohustuslik koolisüsteem on jagatud kolmeks kooliastmeks: 1.- 3. klass, 4.- 6. klass ja 7.- 9. klass. Peale üheksanda klassi lõpetamist võib õpilane jätkata kolm aastat kestvaid õpinguid gümnaasiumis või kutsekoolis. (Haridus- ja teadusministeerium, 2022)

Kadrina kool asutati aastal 1698, kus kohalikke õpilasi õpetas kirikuõpetaja. 1702. aasta sõjatules koolihoone hävis ning järgmise paari sajandi kohta Kadrina kooli puudutavaid arhiivimaterjale pole leitud. 20. sajandi algusest leidub andmeid Kadrina kihelkonnakooli asutamise- ja arenemisloo kohta. Kool alustas tööd 30. septembril 1902. aastal ca poole kilomeetri kaugusel Kadrinast Kadapiku külas Strandmannide majas. Läbi sajandite on kool asunud erinevates hoonetes. Kadrina algkooli uue hoone avaaktus toimus 1939. aastal ning see on säilinud tänapäevani. 1957. aastal sai Kadrina koolist Kadrina Keskkool, kus õppis 350 õpilast ning 1959. aastal hakati kohalike algatusel ehitama B-korpust, 1984. aastal ehitati juurde C-korpus. (Kooli ajalugu *sine dato - b*) 2021. aasta andmetel õpib Kadrina Keskkoolis 612 õpilast (Kadrina Keskkool, *sine dato - a*) ning kool pakub kolme erinevat õppekavaprofiili, milleks on humanitaar-sotsiaalsuund, loodusteaduste suund ja insener-tehnoloogiline suund. Loodusteaduste suund keskendub rohkem bioloogiale, keemiale, füüsikale ja geograafiale, insener-tehnoloogiline suund keskendub arvutijoonestamisele, projekteerimisele ja IT-vahendite kasutamisele, humanitaarsuund keskendub keeltele, kirjandusele, ajaloole, geograafiale ja ühiskonnaõpetusele. (Õppesuunad *sine dato - e*) Kadrina Keskkooli vikipeedia lehekülje andmetel on Kadrina Keskkoolis suunapõhine õpe aastast 2011.

Humanitaar-sotsiaalsuuna valinud õpilastel on võimalus ennast arendada rohkem nn pehmetel distsipliinidel, st õppekavas on kolm suunamoodulit milles on ajaloo, geograafia, inglise keele, meedia, võõrkeelte ja arvutioskuste kursuseid (Kadrina Keskkool, *sine dato - c*).

Humanitaar-sotsiaalsuunal on kohustuslikeks põhiaineteks bioloogia, matemaatika, eesti keel, ajalugu, füüsika, keemia, kehaline kasvatus, vene või saksa keel, inglise keel, geograafia, muusika, kunst ja kirjandus (Kadrina Keskkool, *sine dato - c*). Valikained on igas gümnaasiumiklassis erinevad. 2021/2022 jagunevad valikained järgmiselt:

10.klassi valikaineid:

- Prantsuse keele algkursus
- Kadrina valla kultuurilugu
- Multimeedia vahendid

11.klassi valikained:

- Meediakursus: kuidas võita sõprus ja mõjutada inimesi
- Briti ja angloameerika kultuurilugu (inglise keeles)

12.klassi valikained:

- Saksa keele algkursus
- Globaliseeruv maailm
- Inimene ja muutuv maailm (inglise keeles)
- Ajaloo tõlgendus filmikunstis (Kadrina Keskkool, *sine dato – e*)

Humanitaar-sotsiaalsuuna valinud õpilased külastavad silmaringi avardamiseks teatrietendusi, näituseid ja kohtutakse huvitavate inimestega. Üldjuhul läbivad õpilased valitud õppesuuna moodulite kursused. Soovi ja võimaluse korral saab aga õpilane ühe kursuse suunamoodulist asendada mõne teise kursusega loodusteaduste või insener-tehnoloogia suunast. Lisaks sellele on võimalus valida kursuseid väljaspool suunamoduleid. (Kadrina Keskkool, *sine dato - c*)

2. Õppekava ja õppekorralduse võrdlus

2.1 Õppekava

Kogu õppekava võrdlus on tehtud Kadrina Keskkooli ja Rämibühli õppekavade uurimise põhjal. (Kadrina Keskkool, 2015; Literargymnasium Rämibühl, 2012) Õppekava võrdluseks oli abiks ka Rämibühli tunnijaotusplaan. (vt lisa 5)

Kadrina Keskkooli gümnaasiumiosale vastavad Kirjandusgümnaasium Rämibühli ülaastme 4. - 6. klass. Need võtab töö autor ka võrdluse aluseks, et saada vastus oma esimesele uurimisküsimusele. Üks ühele võrrelda ei saa, sest šveitslaste emakeeleks on saksa keel ja seega ei leidu nende õppekavast eesti keelt. Kadrina õppekavas on küll saksa keel, aga see on valikainete hulgas C-keelena. Kadrina Keskkooli õppekavas on eraldi välja toodud riikliku õppekava kursused ja kooli valikud. Kooli õppekava pole kivvi raiutud dokument, vaid see on pidevas muutumises. Muutumise/muutmise põhjuseid on mitmeid, nagu õpilaste koormuse vähendamine, õpilaste soovid, sobiva õpetaja olemasolu. Nii on muutunud ka humanitaarsuuna õppekava, näiteks on kadunud sealt soome keel ja valikkursus „Eesti - Soome kultuurisild”, sest huvi Soome vastu pole enam nii aktuaalne kui mõned aastad tagasi, lisaks lahkus ka õpetaja. Kodukoha kultuuriloo kursusi on kahe asemel üks. Nende asemel on tulnud nn meediaained, mis on praeguses ühiskonnas vajalikud ja noortele atraktiivsed.

Emakeelt - Rämibühli koolis saksa keelt, Kadrinas eesti keelt - õpitakse gümnaasiumiosa jooksul igal aastal Rämibühli neli tundi nädalas, Eestis kaks tundi nädalas, sellele lisandub kooli valikainena kahel aastal tekstiõpetus. Rämibühli eraldi kirjandustunde pole, sellega seletub emakeeletundide tunduvalt suurem osakaal õppekavas: seal õpitakse keelt ja kirjandust integreeritult. Kadrinas nagu kogu Eestis õpitakse kirjandust eraldi, riiklikus õppekavas on ette nähtud kokku viis kursust, Kadrinas lisandub kooli valikuna üks kursus, mida ka riiklikult soovitatakse.

Matemaatikatundide osakaal on Kadrina õppekavas suurem, siin on gümnaasiumi jooksul matemaatika kokku 14 kursust (5+5+4), Rämibühli vastavalt 11 (4+4+3). Loodusainetest õpetatakse keemiat ja füüsikat Rämibühli humanitaaridele rohkem kui Kadrinas: kui õpilane võib Rämibühli õppida viis kursust keemiat ja füüsikat esimese kahe aasta jooksul ja siis tegema valiku keemia, füüsika ja bioloogia vahel, et ühte neist kolmest veel 3 tundi lisaks

õppida, siis Kadrinas saab kahe esimese keskkooliaasta jooksul õppida kolm kursust keemiat, kuid 12. klassis võib selle aine unustada. Kadrina õppekavas on viis füüsikakursust (2+2+1). Seega kokku on Rämibühlis 13 füüsikat-keemiat, Kadrinas kaheksa kursust. Bioloogiat õpetatakse Kadrinas viis kursust (1+2+2), Rämibühlis 4. klassis (Kadrina Keskkooli 10. klass) bioloogiat ei ole, 5. klassis (Kadrina Keskkooli 11. klass) on kaks bioloogiakursust ja viimasel aastal võib kolm tundi juurde valida, kui ei ole valitud füüsikat või keemiat. Bioloogia valiku teinud õpilane õpib ainet sama palju kui Kadrina õpilane, teised kolm tundi vähem.

Ajalugu õpitakse Rämibühli 4. klassis kolm tundi, 5. klassis kaks tundi, viimases klassis võib valida geograafia ja ajaloo vahel ja ühte neist kolm tundi juurde võtta. Vastavalt huvile võib valida viis kuni kaheksa tundi. Kõik Eesti õpilased õpivad ajalugu kuus kursust gümnaasiumi jooksul (2+2+2), Kadrina humanitaarsuuna õpilased saavad neli ajalooa seotud kursust lisaks: „Kadrina kultuurilugu” (10. klass) „Briti ja angloameerika kultuurilugu” (inglise keeles) (11. klass), „Inimene ja muutuv maailm” (inglise keeles) (12. kl) „Ajaloos tõlgendus filmikunstis” (12. klass). Seega kokku 10 kursust, millest neli on tugevasti integreeritud teiste ainetega ja ei taotle ainult ajaloo pädevust.

Inglise keelt õpitakse Rämibühli 4. klassis neli tundi, 5. klassis kolm tundi ning 6. klassis samuti kolm tundi. Kadrina Keskkooli õpilastel on inglise keelt kokku 12 kursust. Seega õpivad Kadrina Keskkooli HUSO suuna õpilased nädalas neli korda inglise keelt ning seda on rohkem kui Rämibühli Kirjandusgümnaasiumi õpilastel.

Kui võrrelda Kadrina Keskkooli ja Kirjandusgümnaasium Rämibühli kehalise kasvatuse tunde nädalas, siis Kadrina õpilastel on kehalist kasvatust viis kursust: kaks tundi nädalas 10. ja 11. klassis, 12. klassis teisel poolaastast kehalist kasvatust enam riikliku õppekava järgi pole, küll saab seda valikainena lisaks võtta igal õppeaastal. Seda võimalust kasutatakse palju, poisid valivad enamasti jõusaalitreeningu ning tüdrukud valikaine „Lihastreening/jõusaali treening neidudele”. Rämibühli õpilastel on kehalist kasvatust kolm korda nädalas ning seda terve gümnaasiumi vältel.

Rämibühli Kirjandusgümnaasiumis kui ka Kadrina Keskkoolis on aineid, mida omavahel võrrelda ei saa, sest neid aineid ei ole kas Kadrina Keskkoolis või Rämibühlis. Esmalt toob autor välja aine, mida ei õpetata üldse Kirjandusgümnaasiumis Rämibühlis ning selleks aineks on vene keel. Vene keelt õpivad Kadrinas Keskkoolis need õpilased, kes on valinud selle B-võõrkeeleks, kolm korda nädalas ning kokku on kolme aasta peale üheksa kursust. Vähemusel on B-võõrkeeleks saksa keel.

Kadrina Keskkoolis ei õpetata ka hispaania keel. Seda on Rämibühli Kirjandusgümnaasiumi õpilastel 4. klassis neli tundi ja 5. ning 6. klassis kolm tundi nädalas. Prantsuse keelt õppivad Rämibühli õpilased 4. klassis kolm tundi, 5. klassis neli tundi ning 6. klassis kolm tundi nädalas. Kadrinas on võimalik prantsuse keelt õppida ainult valikainena. Kokkuvõtteks võõrkeelte õppimise kohta: mõlemas koolis saavad sama õppekallaku õpilased õppida kolme võõrkeelt. Inglise keel on mõlemas koolis tundide arvu poolest esimesel kohal. Rämibühli õpilased õpivad lisaks hispaania ja prantsuse keelt, Kadrina Keskkooli HUSO õppesuuna esindajad teise võõrkeelena saksa või vene keelt ja valikainena prantsuse keelt. Keeltevalik on seotud maa traditsioonidega ja need on seotud geopoliitilise asendi ja kultuuriga. Rämibühli õpilased peavad 4. ja 5.klassis valima kunsti ja muusika vahel ning valitakse see tund, mille poolt on enamus.

Muusikat või kunsti on Rämibühlis kaks korda nädalas. Kadrina õpilastel on aga muusikat ja kunsti kumbagi üks kord nädalas. Seega saab Rämibühlis õppida ühte ainet põhjalikumalt ja teist üldse mitte, Kadrinas õpitakse mõlemat ainet põgusamalt.

Kadrina keskkooli gümnaasiumiastmes õpitakse ühiskonnaõpetust kokku kaks kursust ning inimeseõpetust üks kursus. Rämibühli viiendas klassis õpetatakse ühiskonnaõpetust üks kord nädalas ning inimeseõpetust nende kooli gümnaasiumiastmes ei õpetata.

2.2 Hindamine

Šveitsis kasutatakse üldiselt 6-pallilist hindamisskaalat, kus „6” tähistab kõrgeimat hinnet ja „1” madalaimat hinnet. Eestis kasutatakse 5-pallilist hindamissüsteemi.

Šveitsis tähistab „6” suurepärast, „5.5” väga head, „5” head, „4.5” rahuldavat, „4” piisavat tulemust. „4” on minimaalne sooritatud tulemuseks loetav hinne. „3” tähistab ebapiisavat, „2” vaest, „1” väga halba tulemust. „0” viitab petmisele või töö esitamata jätmisele/eksamile ilma mõjuva põhjusega osalemata jätmisele. (Switzerlandeducation, sine dato - a)

Tunnistusel ümardatakse hinded täis- või pool täisarvudeks. Üldtulemus arvutatakse kaalutud keskmise alusel ning seejuures on hinde kaal võrdeline õppeaine õppetundide arvuga nädalas. Aasta edukaks läbimiseks peab üldtulemus olema piisav (st vähemalt hinne „4”). Kuna haridus kuulub kantonite valitsemisalasse (v.a. föderatsioonile kuuluvad ülikoolid), siis võib hindamise meetodika regiooniti osaliselt erineda. Mõnes piirkonnas näiteks osundatakse kas tulemus on üle või alla keskmise ja ülikoolides kasutatakse ladinakeelseid hindamisi, näiteks

summa cum laude jne. Kuna hariduse eest vastutavad kantonid, võib hindamine olenevalt piirkonnast erineda. (*Ibid*)

Eesti 5-pallilises hindamissüsteemis hinnatakse hindegaga „5” (väga hea) õpitulemuste saavutatust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „5”, kui õpilane on saanud 90-100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust ja esitanud töö õigel ajal. Hinne „4” (hea) tähendab taotletavate õpitulemuste saavutamist. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „4”, kui õpilane on saanud 75-89% maksimaalselt võimalikust punktide arvust. Hindega „3” (rahuldav) hinnatakse õpitulemuste saavutatust, kui need vastavad üldiselt taotletavatele õpitulemustele, kuid esineb puudusi ja vigu. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „3”, kui õpilane on saanud 50-74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust. Hindega „2” (puudulik) hinnatakse siis, kui õpitulemustes esineb olulisi puudusi. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „2”, kui õpilane on saanud 20-49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust. Hinde „1” (nõrk) puhul esineb olulisi puudusi ja areng puudub. Kui õpitulemuse hindamisel kasutatakse punktiarvestust, hinnatakse õpitulemust hindegaga „1”, kui õpilane on saanud 0-19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine, mahakirjutamine, plagiaat või töö jääb esitamata, hinnatakse vastavat kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindegaga „1” ehk „nõrk”. Valikkursuste hindamisel võib kasutada ka hinnanguid (arvestatud ja mittearvestatud). (Kadrina Keskkool, 2019)

Kursuste hindamisel on keskmine hinne abiks, kuid arvestuslikul hindel (näiteks kontrolltööd, arvestused, projektitööd) on suurem kaal. Kadrina Keskkooli e-päevikus saab arvestuslikke hindeid erisatada värvide järgi. (*Ibid*)

Selle põhjal saab järeldada, et nii Eestis kui ka Šveitsis on numbriline hindamissüsteem, mille arusaamist hõlpsustavad sõnalised kirjeldused. Samuti taunitakse ebaausust, kui õpilane spikerdab või töös avastatakse mahakirjutamist. Šveitsis tähistatakse seda hindegaga „0” ja Eestis hindegaga „1”. Erinevusena saab välja tuua selle, et Eesti koolides on riiklikud standardid, aga Šveitsis on igas kantonis oma süsteem.

2.3 Gümnaasiumi lõpetamine

Nii Eesti kui Šveitsi riigi õppekavas on kirjeldatud, mis tingimustel saab õppur kooli lõpetada.

Eesti vabariigis annab gümnaasiumi lõputunnistuse õpilasele:

1. kelle kooliastmehinded on vähemalt rahuldavad;
2. kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega õppeaine kohustuslikule mahule vastavad eesti keele, matemaatika ja võõrkeele (inglise, prantsuse, vene või saksa keeles) riigieksamid;
3. kes on sooritanud vähemalt rahuldavale tulemusele gümnaasiumi koolieksami;
4. kes on sooritanud gümnaasiumi jooksul lõpuksamiga võrdväärse õpilasuurimuse või praktilise töö (Gümnaasiumi riiklik õppekava, 2021).

Sätetatud on mõned erisused, näiteks saavad õpilased, kes on lõpetanud põhikooli vene või muu õppekeelega koolis ja on asunud õppima eesti õppekeelega gümnaasiumisse, valida, kas sooritavad eesti keele või eesti keel teise keelena riigieksami. Seda on Kadrinas mitmel korral kasutatud, sest siia on asunud õppima õpilasi Tapa vene koolist, Sillamäelt ja Albaaniast.

Šveitsi keskhariduses on mitmeid valikuid, millest kõige kõrgema tasemega on gümnaasium, mis lõpetatakse *Matura* eksamitega. Tegu on laiapõhjalise ja põhjaliku akadeemilise programmiga, mis valmistab õpilasi ette otse ülikooli astumiseks. Šveitsis saavutab ligikaudu 20% noortest igal aastal küpsusastme, kuigi see proportsioon on igas kantonis erinev. *Matura* on kohustuslik ja piisav, et Šveitsi õpilased saaksid õppesuuna valikust olenemata õppida ülikoolis või föderaalses tehnikainstituudis, v.a. meditsiinis, kus vastuvõetavate üliõpilaste arv on piiratud. (Vikipeedia, 2022)

Šveitsis nimetatakse gümnaasiumi lõpetamiseks vajalikke tegevusi *Maturaks* (küpsuseksam). *Matura* nõuded varieeruvad veidi kantonite lõikes, kuid üldjuhul koosnevad need kahest osast: viimase õppeaasta hinded ja standardsed küpsuseksamid 12. või 13. klassi lõpus, olenevalt kantonist. Samuti tuleb koostada umbes 25-leheküljeline teaduslik küpsustöö. Viimasel õppeaastal klassides ja eksamitel saavutatud hinded ning küpsustöö osakaal lõpphindest on võrdne. (*Ibid*)

Šveitsi koolisüsteemis on parim hinne „6” ja madalaim „1” - *Matura* läbimiseks peab keskmine hinne olema „4”. Edukaks läbimiseks tuleb kõik alla „4” hinded kompenseerida paremate kahekordsete hinnetega ning alla „4” on lubatud mitte rohkem kui neli hinnet. (*Ibid*)

Matura korraldamise eest vastutavad kantonid. Eksamid koosnevad suulisest ja kirjalikust osast ning teste haldab tavaliselt meeskond, kuhu kuuluvad õpilase tundidesse kaasatud õpetaja ja sõltumatu ekspert. Seda kantoni poolt administreeritud küpsuseksamit tunnustatakse kogu riigis, kuid näiteks erinevalt Eestist ei ole neil ühtset riiklikult

standardiseeritud testi, kus kõik õpilased sooritavad sama testi samade küsimuste ja samade teemadega samal päeval. (*Ibid*)

Matura eksam koosneb järgmistest osadest:

1. Kõikidest kümnest või üheteistkümnest põhiaainest, kuid see oleneb kantonist
2. Ühest põhiaine eksamist
3. Eksamist ühes lisaaines
4. Küpsustöö, mida hinnatakse tööprotsessi järgi (*Ibid*)

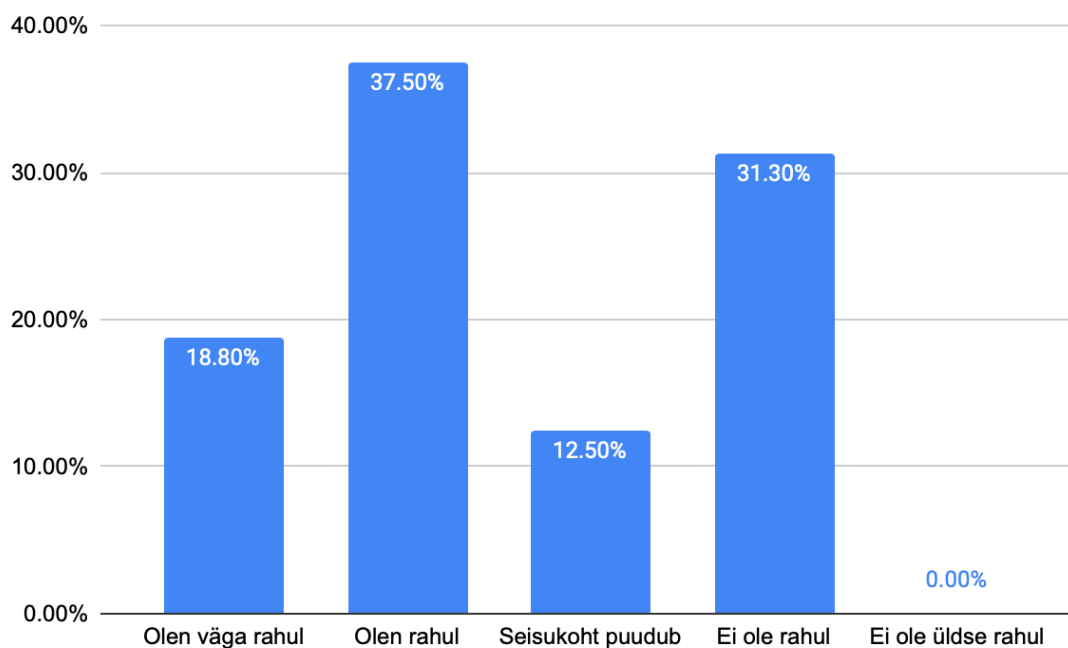
Ülaltoodu põhjal saab järeldada, et Eestis teevad kõik gümnaasiumi lõpetajad riigieksamid, mis on igas maakonnas olevas koolis samad. Rämibühlis kutsutakse lõpueksameid *Maturaks* ning selle nõuded on igas maakonnas erinevad. Eestis korraldavad eksamitöid riiklikud spetsialistid üle terve Eestis ning eksameid ei korralda õpilaste tundidesse kaasatud õpetaja, nagu tehakse seda Zürichis. Eesti süsteem on objektiivsem, sest hindajad ei ole need õpetajad, kes õpilast on õpetanud, vaid riikliku eksamikomisjoni liikmed, kes ei tea, millise kooli õpilast nad hindavad, sest tööd on kodeeritud. Kui õpetaja hindab oma õpilast, siis annab kaudselt ka oma tööle hinnangu ja ehk seetõttu on hinded vähem objektiivsed. Õpilase seisukohalt võib olla nii ja naa; kui õpilase suhted hindajaga head, võib hinne olla kallutatud positiivsema poole ja vastupidi.

2.4. Õpilaste rahulolu valitud õppesuunaga. Küsimustiku tulemused ja analüüs

Koostatud küsimustikule (vt lisa 4) vastas 16 humanitaarsuuna õpilast ehk vastanuid oli 100%. Nendest üheksa olid 10. klassi õpilased, neli 11.klassi õpilased ja kolm 12.klassi õpilased. Küsimustik koostati *Google Forms* keskkonnas ning oli õpilastele vastamiseks kooliaasta teises pooles. Küsimustikku jagati e-päeviku ning sotsiaalmeedia kanalite kaudu. Rämibühli HUSO õppesuuna õpilasi oli kokku 21, kuid intervjueriti kolme, sest nendega sai töö autor hästi läbi ning nad olid nõus vastama.

2.4.1 Rahulolu valikainetega

Küsimus esitati viiepallilise süsteemiga, kus number „1” tähistas valikainetega täielikku rahulolu ning number „5” tähistas valikainetega rahulolematust. 18.8% vastanutest oli valikainetega väga rahul, 37.5% olid valikainetega rahul, 12.5% seisukoht puudus ning 31.3% õpilastest ei ole pigem valikainetega rahul. Täielikku rahulolematust õpilaste seas ei esinenud.

Joonis 1. Õpilaste rahulolu valikainetega (1.küsimus)

Rämibühli õpilaste vastustest jäi kõlama rahulolematust valikute vähesuse üle. Küll aga oldi rahul sellega, et saab valida erinevate õppesuundade vahel.

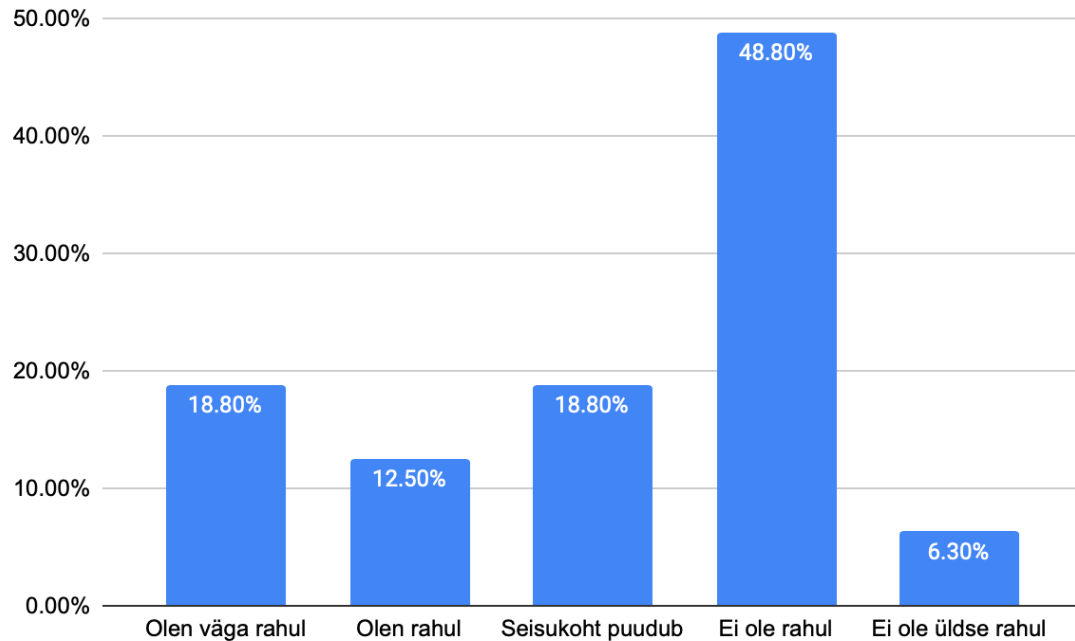
2.4.2 Lemmik-valikaine

Küsimusele „Milline on Teie lemmikvalikaine” anti erinevaid vastuseid. Kuna küsitluses ei olnud täpselt sõnastatud, et valima peaks õppesuuna valikainete seast, siis on valikute hulgas ka neid aineid, mis on valikus kõikidele õppesuundadele, näiteks „Õppima õppimine”. Kadrina Keskkooli HUSO suuna õpilaste puhul toodi kolmel korral välja Kadrina kultuurilugu ning põhjenduseks öeldi, et õpiti tundma oma kodupaika, mis läks rohkem korda ning suudeti üsna lühikese ajaga palju oma kodukoha kohta õppida. Ühe õpilase poolt toodi välja riigikaitse valikaine, sest on tulevikus soov teha karjäär kaitseväes. Kahel korral toodi välja prantsuse keele valikaine ning öeldi, et seda läheb tulevikus vaja. Toodi välja ka Eesti-Soome suhete kursus, sest õpiti kasutama paljusid veebilehekülgi ning saadi teadmisi Eesti-Soome suhete kohta. Ühe õpilase lemmikuks valikaineks on inglise keele erikursus, sest seal õpitakse meid ümbritseva kohta (näiteks globalisatsioon), aga samas toimub tund inglise keeles, mis on hea võimalus keele arendamiseks. Kolmel korral toodi välja „Õppima õppimise” kursus. Põhjenduseks toodi, et seal saab oma õppimist parandada, seal ei ole kunagi raskeid töid, vaid pigem on see tund vaid kuulamiseks ja analüüsimiseks. Toodi välja ka „Õppima õppimise” kursust andva õpetaja meeldivus. Veel meeldib õpilastele „Mina kui haridusmaastiku kujundaja“, sest tunnid toimuvad erinevate õpetajatega, teemad on väga huvitavad, ning kuna tund toimub 10. - 12.klassidele, siis saab tutvuda uute inimestega. Lemmik-valikaineks on ühel õpilasel praktiline kunst, kuna seal saab päriselt ka kunsti teha ning see on põnev. Veel toodi lemmikutena välja kehalised oskused/võimed, kuid seda ilma põhjendusega. Ühel õpilasel on kooliväline valikaine, sest see on tema hobi, valikaine nimi jäi õpilasel mainimata. Õpilasi, kellel lemmik-valikaine puudub, on üks.

Kahel Rämibühli õpilasel lemmik-valikaine puudub, kuid ühel on lemmik-valikaineks kunst, sest talle meeldib joonistada ning sellega ka vabal ajal tegeleda.

2.4.3 Rahulolu keskkonnaga koolis

Küsimusele „Milline on Teie rahulolu keskkonnaga koolis?” vastasid õpilased järgmiselt. Keskkonnaga on väga rahul 18.8% HUSO õppesuuna õpilastest, keskkonnaga rahul on 12.5% õpilastest, 18.8% puudub selle küsimuse suhtes seisukoht, 43.8% ei ole keskkonnaga rahul ning 6.3% ei ole keskkonnaga üldse rahul.

Joonis 2. Rahulolu keskkonnaga koolis (3.küsimus)

Küsites Rämibühli kolmelt õpilaselt sama küsimust, tuli välja rahulolematust koolikeskkonnaga.

2.4.4 Miks ei olda koolikeskkonnaga rahul

Õpilasi, kes keskkonnaga koolis väga või üldse rahul ei ole, on 11. Oma vastust põhjendas ainult kolm õpilast. Öeldi, et klassiruumid, mida üle kahekümne aasta remonditud ei ole, võiksid saada uue hingamise, koolitoit on kaksteist aastat olnud muutusteta ning mõni toit on menüüst üldse kadunud. Keskkonnaga ei olda rahul, sest lärmavaid ja jooksvaid lapsi on liiga palju. Samuti toodi välja, et õpilaste ja õpetajate suhted võiksid paremad olla ja õpetajad võiksid olla vastutulelikumad.

Kõik kolm Rämibühli õpilast, keda töö autor intervjueris, väljendasid pigem rahulolematust koolikeskkonna osas. Romy ütles, et mõned õpetajad on ebameeldivad, aga muidu on ta keskkonnaga päris rahul. Alexandra pole koolikeskkonnaga rahul, sest koolimaja asub pooleldi maa all, peamiseks ehitusmaterjaliks on betoon ning paljude klassiruumide ainsaks valgusallikaks on kunstvalgus. Veel ütles Alexandra, et kooli fookus on väga akadeemiline ja vahel on tunne, et õpilased on koolis nagu robotid, kelle ainsaks eesmärgiks on info omastamine ja selle meeldetuletamine eksamite ajal. Anna arvates ei ole koolikeskkond väga

mõnus ja meeldiv. Õpetajad on sageli tujukad ja kõik on stressis, sest alati on nii palju teha. Positiivse asjana Rämibühli puhul toob Anna välja selle, et kool kogub aegajalt annetusi.

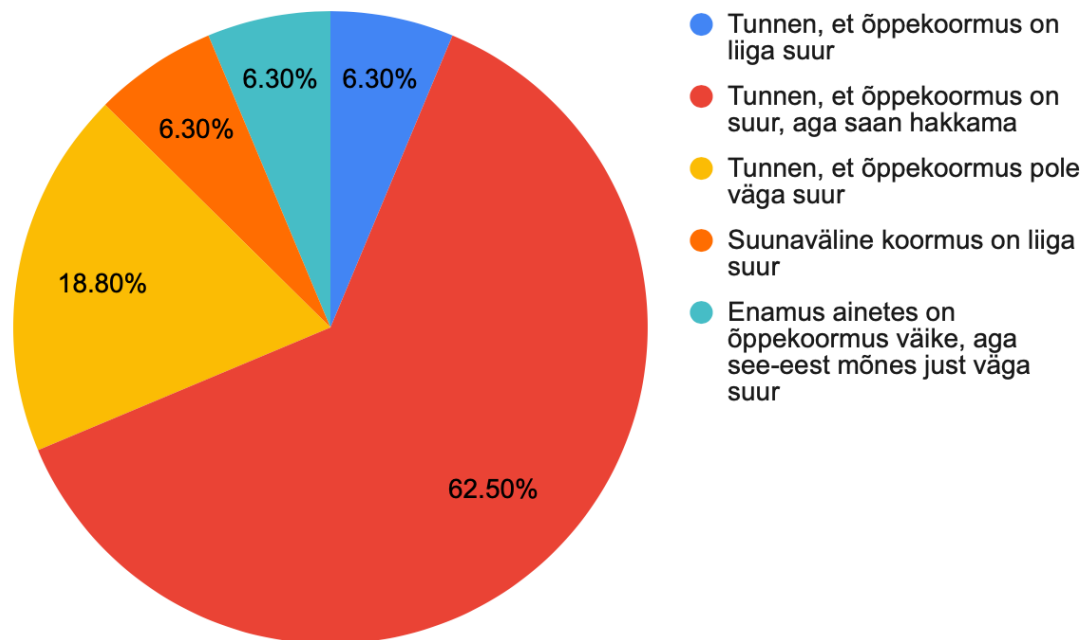
2.4.5 Rahulolu suunakaaslastega ja kuuluvustunne oma suunda

Rahulolu suunakaaslastega on kõigil kuueteistkümmel õpilasel positiivne. Öeldakse, et tore kamp on koos, kuid puudusena on välja toodud, et grupp on väike ja võiks rohkem inimesi olla. Samas osa ütleb, et neile just meeldib, et on väike grupp. Õpilased ütlevad, et HUSO õpilased on väga kokkuhoidvad ja kõik saavad hästi läbi. Tuntakse HUSO õppesuunda kuuluvust, öeldes, et seltskonnas tuntakse ennast hästi, ekskursioonid on toredad ning on meeldiv koos nendel käia.

Rämibühli õpilased Anna, Romy ja Alexandra suhteid klassikaaslastega nii heaks ei pea. Romy ei meeldi väga sotsialiseeruda ning see teeb tema puhul läbisaamise natukene raskemaks, aga nüüd tunneb ta klassi kuuluvustunnet paremini, kui eelmistel aastatel. Alexandra arvates on tema klassikaaslased väga kinnised ning tal võttis kaks kuni kolm aastat aega, et ta ennast nende läheduses enam-vähem mugavalt tunneks. Endiselt ei tunne Alexandra klassi kuuluvust. Põhjuseks tõi ta välja, et asi võib olla tingitud šveitslaste iseloomust. Anna arvates saaks tema klass olla ka halvem. Anna ei ole kõigiga just klassis parim sõber, aga ta tunneb, kuidas iga päevaga side teiste klassikaaslastega tugevneb ning ta pole kunagi tundnud, et ta ei kuulu klassi.

2.4.6 Õppekoormuse suuruse hindamine

Kui hinnata Kadrina Keskkooli HUSOde õppekoormust, siis 62.5% õpilastest tunnevad, et õppekoormus on suur, aga nad saavad hakkama. 18.8% õpilastest tunnevad, et õppekoormus ei ole väga suur. Õpilasi, kes arvaksid, et nende õppekoormus pole üldse suur, vastanute seas ei leidunud. Oma õppekoormust pidas liiga suureks 6.3% vastanutest. Veel toodi ühe õpilase poolt välja, et suunaväline koormus on liiga suur ning üks õpilane mainis, et enamikes õppeainetes on õppekoormus väike, aga see-eest osades just väga suur.

Joonis 3. Õpilaste õppekoormuse hindamine (6.küsimus)

Rämibühli kolme õpilast intervjuerides tuli välja, et nende õppekoormus on väga suur. Romy ütleb, et saab kuidagi hakkama, aga seda seetõttu, et jätab lihtsalt osa kodutöödest tegemata. Alexandra saab vaevu suure õppekoormusega hakkama. Annale tekitab suur õppekoormus stressi ning ta pole õnnelik, et kõik tema vaba aeg läheb õppimisele.

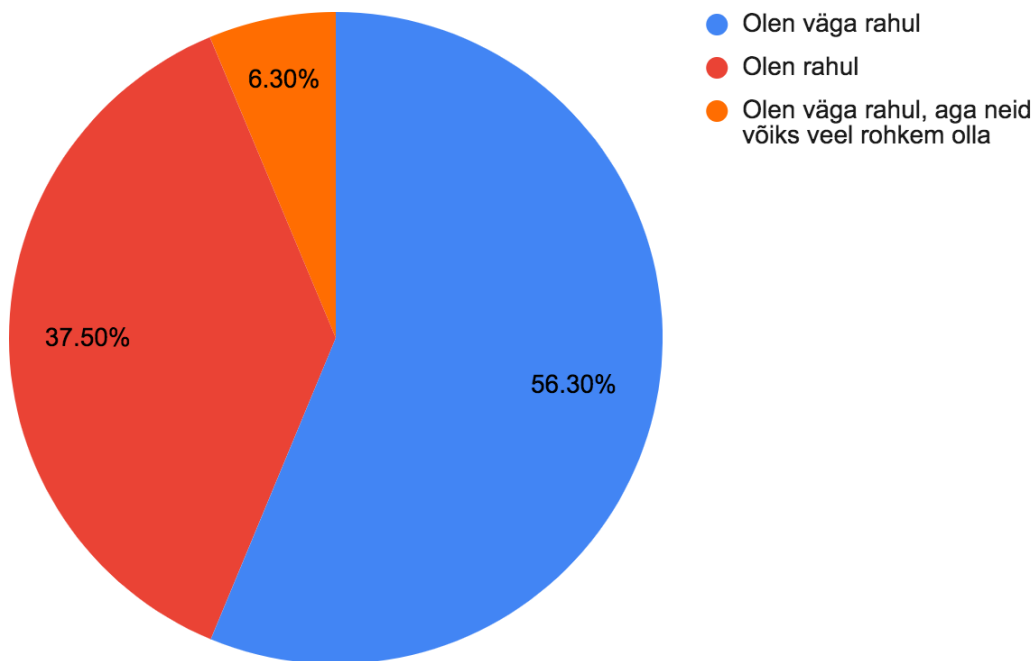
2.4.7 Õpetajate ja õpilaste vahelised suhted

Kadrina Keskkooli HUSOde arvates on suuna siseselt õpilaste omavahelised suhted head, aga väljaspool suunda on õpetajaid, kellega suhted nii head ei ole. On ka õpetajaid, kes ei suhtu õpilastesse nii, nagu võiks, ning õpetajad võiksid õpilasi rohkem kiita. Väga palju oleneb läbisaamine õpetajast ja õpilasest endast ning nende vahelisest austusest.

Rämibühli õpilaste ja õpetajate suhted ei ole kõige paremad. Romy on õpetajatega kas väga head suhted või väga halvad suhted. Alexandra arvates on suhted iga õpetajaga erinevad, mõned on sõbralikumad ja hoolivad õpilastest rohkem. Samas on ka õpetajaid, kes seavad ennast pjedestaalile ja käituvad nii, nagu õpetaksid ühiskonna madalaimat klassi. Anna toob välja õpilaste ja õpetajate vahelise austuse, mis on alati olemas olnud.

2.4.8 Rahulolu koolis korraldatavate ekskursioonidega

Küsites Kadrina Keskkooli HUSO õppesuuna õpilaste rahulolu kohta oli tagasiside positiivne. 56.30% õpilastest on väga rahul, 37.50% rahul ning üks õpilane tõi eraldi välja, et neid võiks veel rohkem olla.

Joonis 4. Rahulolu koolis korraldatavate ekskursioonidega (8.küsimus)

Rämibühli kolm õpilast on koolis korraldatavate ekskursioonidega rahul. Romy ütles, et need on väga head, Anna arvates on need alati lõbusad, tegevused on huvitavad ning ekskursioonidel on keskkonnavahtetus. Alexandra ütles antud intervjuus, et viimane ekskursioon ei olnud ta lemmik, sest seal tegid nad palju koolitöid, kuid muidu on ta rahul.

2.4.9 Nutiseadmete kasutamine Kadrina Keskkoolis ja Rämibühlis

2021/22. õppeaastal tutvustas Kirjandusgümnaasium Rämibühl kõikidele klassidele algatust nimega „Too oma seade”. See tähendab, et alates käesolevast õppeaastast võtsid kõik õpilased koolitundidesse kaasa oma digiseadme. Kirjandusgümnaasium Rämibühl ei sea konkreetsetele toodetele mingeid piiranguid, aga seadmed peavad vastama tehnilistele nõuetele.

Üleminek „Too oma seade” ei ole ainult tehniline uuendus, vaid selle kontseptsiooni hariduslik eesmärk on õpilaste digitaalne küpsus ning see hõlmab kolme mõõdet.

1. Meedia- ja IKT-alased pädevused on tänapäeva ühiskonnas õppimisvõime jaoks hädavajalikud ja on tänapäeva infoühiskonnas võtmetähtsusega töökvalifikatsioonid.

2. Õpetamise ja õppimise metoodika: „Too oma seade” ei tõrju välja olemasolevaid pädevusi ja õpetamismeetodeid, vaid pigem täiendab neid või täiustab neid. Nii õpetajaid kui ka õpilasi õpetatakse „alternatiivides mõtlema ja tegutsema“ ning neil peaks olema võimalus valida digitaalsete või analoogsete õpetamis- ja õppemeetodite vahel, lähtudes olukorrast ja saavutatavatest eesmärkidest.
3. Sügavam sotsiaalne küpsus: digitaliseerimine toob kaasa põhjanevad tehnoloogilised muutused, mis toovad kaasa olulisi majanduslikke ja sotsiaalseid muutusi. Digiseadmete käsitsemine tekitab täiendavaid õiguslikke, ökoloogilisi ja ka terviseküsimusi. Digiküpsus eeldab nende dimensioonide teadvustamist ja peegeldamist.

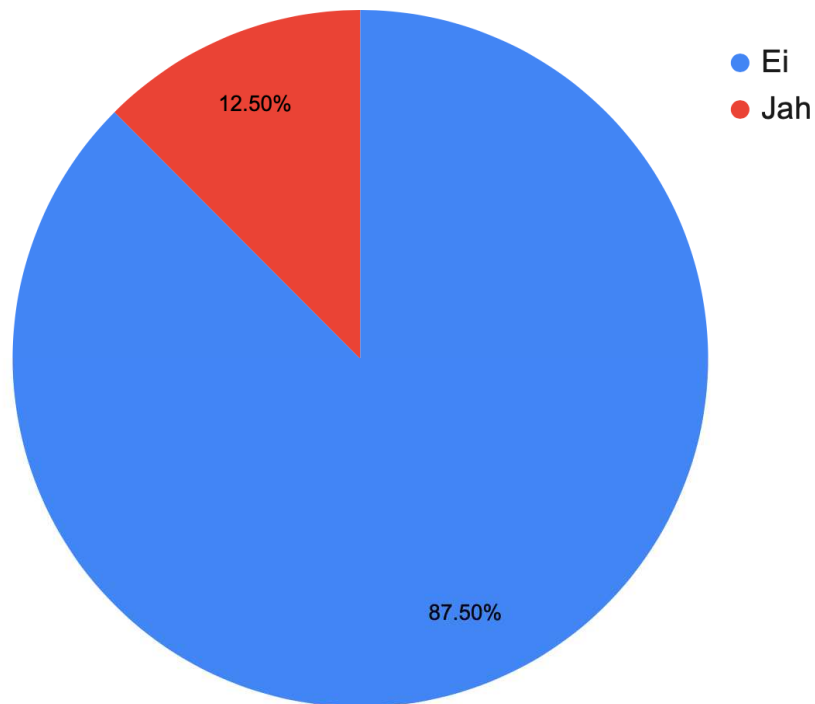
„Too oma seade” võimaldab nii õpilastel kui ka õpetajatel kasutada loengute ajal mobiilseid IKT-seadmeid nii olukorrast kui ka iga õpilase individuaalsusest lähtuvalt.

Selline projektiplaan põhineb Kirjandusgümnaasium Rämibühli 5 aastat kestnud pilootprojektil „*Tabletklasse*” ning lisaks kiirendas COVID-19-ga seotud üleminek kaugõppele 2020. aasta kevadel kooli digitaliseerimisstrateegiat tohutult. Täienduskoolitustel õpetatakse õpetajatele, kuidas mobiilseadmeid tunnis mõistlikult kasutada ja kuidas nendega üldiselt didaktilist repertuaari täiendada.

Kadrina Keskkoolis on nutiseadmete kasutuselevõtmise soov igapäevasesse õppetöösse väike. 87.5% protsenti ei poolda nutiseadmete kasutamist igapäevases õppetöös, aga 12.5% pooldavad, et Kadrina Keskkoolis toimuks õppetöö nutiseadmes. 12.5% Kadrina Keskkoolis õpilastest, kes sooviksid igapäevases õppes nutiseadme kasutuselevõtmist, põhjendasid oma valikut sellega, et gümnaasiumiastmes oleks see mugavam, kui vihikute kaasa võtmine ning seljakoti raskus väheneks. Töövihikud maksavad gümnaasiumis väga palju ning selle raha eest saaks osta iPadi, mis võib minna vähem maksma, kui kõik töövihikud, mida gümnaasiumiaastate jooksul ostetakse.

Õpilased, kes ei soovi nutiseadmete kasutuselevõtmist igapäevasesse õppesse põhjendasid oma valikut sellega, et asjad kinnistuvad palju paremini, kui need käega läbi kirjutada ning ekraani vaatamine väsitab silmi. HUSO õppesuunas on rõhk asjade nägemisel ja lugemisel ning seetõttu ei tuleks ainult piltide vaatamisest kasu. Kuna suur osa oma ajast veedetakse nutiseadmetes, siis kool peaks olema koht, kus sellest nutimaailmast saaks eralduda. Õpilased eelistavad õppimiseks kasutada pigem õpikud ja töövihikuid, sest muidu ei tunneks õpilased

enam raamatute vastu huvi ja tekisid keskendumisprobleemid loetud tekstidega. Toodi välja, et nutiseadmete soetamine läheks mitmelastelistes peredes väga kalliks.

Joonis 5. Nutiseadmete kasutuselevõtmine õppetöös Kadrina Keskkoolis (10.küsimus)

Kuna Rämibühelis toimub igapäevane õppetöö nutivahendites, siis sama küsimust autor intervjueeritavatelt küsida ei saanud. Töö autor küsis, kumba õppemeetodit nemad eelistavad ning Romy, Alexandra ja Anna olid nutiseadmete kasutamise poolt. Romy ja Alexandra ütlevad, et nii on kõik asjad ühes kohas ja tähtsad paberid ei kao ära. Anna ütles, et nutivahend on mugavam ja praktilisem, kuid siiski peavad nad mõnes tunnis õpikuid kasutama ning tema jaoks on see lisakoormus.

Kokkuvõte

Uurimistöö „Kadrina Keskkooli humanitaarsuuna ja Rämibühli kirjandusgümnaasiumi õppekava ning õppekorraldus” eesmärgid said täidetud.

Autor uuris mõlema kooli gümnaasiumiosa õppekava. Tunnijaotusplaan uurides selgus, et enamik põhiõppekava aineid õpetatakse mõlemas koolis sarnaselt. Erinevused olid marginaalsed, kuid neid siiski leidis. Kui Kadrina Keskkoolis on saksa keel B-keeleks, siis Šveitsis, Zürichis on see emakeeleks ja järelikult õpetatakse saksa keeles kõiki aineid, välja arvatud võõrkeeli. Suundade õppekavasid võrreldes selgus, et Rämibühli saab rohkem valida võõrkeeli (inglise-, prantsuse-, hispaania-, itaalia-, ladina- ja kreeka keel), aga Kadrina suunavalikud keskenduvad rohkem kultuuriloole („Kadrina kultuurilugu”, „Briti ja angloameerika kultuurilugu”). Andmed on kogutud mõlema kooli kodulehtede ja õppekavade põhjal.

Õppekorraldust ja õppekeskkonda analüüsit *Google Forms* keskkonnas tehtud küsitluse ning Rämibühli kolme õpilase intervjuude põhjal. Õppekoormus on Kadrina Keskkooli ja Rämibühli õpilaste hinnangul suur. Suurem osa Kadrina Keskkooli õpilastest peab õppekoormust jõukohaseks, siis kolme Rämibühli õpilase intervjuude põhjal sai järeldada, et keegi seda jõukohaseks ei pea.

Kadrina Keskkooli HUSO õppesuuna õpilased õpikeskkonnaga pigem rahul ei ole, sest klassiruumid on üsna vanad ning on palju lärmavaid lapsi. Rämibühli kolme õpilase põhjal jäi samuti kõlama rahulolematuse õpikeskkonnaga, peamise põhjusena toodi välja valgusepuudus klassiruumides.

Rämibühli õpilastel on 2021/2022 õppeaastal esimest korda igapäevases õppetöös kasutusel nutivahend ning neile on see meelepärane. Kadrina õpilased kasutavad igapäevases õppetöös õpikuid, vihikuid ja töövihikuid, sellega ollakse rahul ning pigem ei soovita nutiseadmete kasutuselevõtmist.

Võrreldes Kadrina Keskkooli ja Rämibühli hindamisüsteemi, siis suuri erinevusi ei ole. Zürichis hinnatakse õpilasi kuuepallisüsteemis ning Eestis viiepallisüsteemis. Mõlemas koolis taunitakse ebaausust, kui avastatakse mahakirjutamist või spikerdamist.

Uurimistöös tehtud küsitluse põhjal on Kadrina Keskkooli HUSO õppesuuna õpilased suunaõpetajatega rahul, rämibühli lapsed on samuti enamasti rahul, kuid on õpetajaid, kellega

suhted kõige paremad ei ole. Rämibühlis leidub õpetajaid, kes seavad ennast pjedestaalile ning õpetaksid nagu ühiskonna madalaimat klassi.

Uurides suhteid kaaslastega selgus, et Kadrina Keskkooli HUSO suunasised suhted on väga head. Tuntakse ühtekuuluvust suunakaaslastega ning on tore koos ekskursioonidel käia. Identifitseeritakse end husokatena. Rämibühli õpilased Anna, Alexandra ja Romy ei tunne nii tugevat kuuluvustunnet enda suunaklassi nagu Kadrina õpilased. Aastatega on läbisaamine suunakaaslastega siiski paranenud.

Uurimistöö käigus sai autor põhjalikuma ülevaate kahe erineva kooli hairdussüsteemidest kahes erinevas riigis. Uurimistöö võiks huvi pakkuda õpilastele, kellel on soov tulevikus õppida Šveitsis. Autor on rahul, et sai õppida teises õppekeskkonnas ning on kogunud kahte erinevat haridussüsteemi. Edaspidi võiksid ka teised võõrsil õppinud vahetusõpilased valida oma uurimistöö teemaks välismaal õppimise kogemused.

Kasutatud allikad

Ezoteriter.ru. *Sine dato*. Võrdlev uurimismeetod. Võrdleva analüüsi meetod.

Võrdlusuuringud: näited. [www]<https://ezoteriker.ru/et/sravnitelnyi-metod-issledovaniya-metod-sravnitelno/> (16. mai 2022).

Gümnaasiumi riiklik õppekava. [www]<https://www.riigiteataja.ee/akt/123042021011> (17. mai 2022)

Haridus- ja teadusministeerium. 2022. Alus-, põhi- ja keskharidus.

[www]<https://www.hm.ee/et/tegevused/alus-pohi-ja-keskharidus> (18. mai 2022)

Kadrina Keskkool. 2019. Kadrina Keskkooli gümnaasiumiastme hindamisjuhend.

[www]https://www.kadrina-kool.edu.ee/oppeplaanid/hindamisjuhend_g.pdf (6. jaanuar 2022)

Kadrina Keskkool. *Sine dato – a*. Kool. Inimesed. Õpilased. [www]<https://www.kadrina-kool.edu.ee/est/kool/inimesed/opilased> (12. mai 2022)

Kadrina Keskkool. *Sine dato - b*. Kool. Kooli ajalugu. [www]<https://www.kadrina-kool.edu.ee/est/kool/ajalugu> (12. mai 2022).

Kadrina Keskkool. *Sine dato - c*. Tunniplaan. [www]<https://kadrinakk.edupage.org/timetable/> (11. mai 2022).

Kadrina Keskkool. *Sine dato - d*. Õppetöö. Eksamid, tasemetööd. [www]<https://www.kadrina-kool.edu.ee/est/oppetoo/eksamid-tasemetood> (10. jaanuar 2022).

Kadrina Keskkool. 2015. Õppetöö. Õppekava. Õppe- ja ainekavad.

[www]https://www.kadrina-kool.edu.ee/oppeplaanid/uus_kk_õppekava_yldosa_2019.pdf (8. jaanuar 2022)

Kadrina Keskkool. *Sine dato - e*. Õppetöö. Õppekava. Õppesuunad.

[www]<https://www.kadrina-kool.edu.ee/est/oppetoo/oppekava/oppesuunad> (7. jaanuar 2022).

Laherand, M.-L. 2008. Kvalitatiivne uurimisviis. Tallinn: Infotrükk

Literargymnasium Rämibühl. 2012. *Schulprogramm des Literargymnasiums Rämibühl*.

[www]https://www.lgr.ch/fileadmin/user_upload/migrated/content_uploads/LG_Lehrplan_2012.pdf (9. jaanuar 2022).

- Literargymnasium Rämibühl. *Sine dato - a. Schule. Das Literargymnasium.*
[www]<https://www.lgr.ch/schule/das-literargymnasium> (9. jaanuar 2022).
- Literargymnasium Rämibühl. *Sine dato - b. Schule. IB World School.*
[www]<https://www.lgr.ch/schule/ib-world-school> (12. mai 2022)
- Literargymnasium Rämibühl. *Sine dato - c. Schule.*
Leitbild;[www]<https://www.lgr.ch/schule/leitbild> (12. mai 2022).
- Switzerlandeducation. *Sine dato - b. Structure of Education System in Switzerland.*
[www]<https://www.switzerlandeducation.info/education-system/structure-of-switzerland-education-system.html> (23. november 2022).
- Switzerlandeducation. *Sine dato -a. Education System. Grading System, Academic Year and Language of Instruction in Switzerland.*
[www]<https://www.switzerlandeducation.info/education-system/grading-system-and-academic-year-in-switzerland.html> (23. november 2022)
- Tamsalu Gümnaasium. *Sine dato. Uurimistööd. Andmete kogumise meetodid.*
[www]<https://uurimistoodevormistamine.wordpress.com/uurimuse-loogika/andmete-kogumise-meetodid/> (15. mai 2022).
- Wikipedia. 2022. *Matura.* [www]<https://en.wikipedia.org/wiki/Matura> (23.jaanuar 2022)
- Vikipeedia. 2022. *Kadrina Keskkool.* [www]https://et.wikipedia.org/wiki/Kadrina_Keskkool
(13.mai 2022)
- Virkus, S. 2016. *Õpiobjekt. Intervjuu vaatlus ja sisuanalüüs.*
[www]https://www.tlu.ee/~sirvir/Intervjuu_vaatlus_ja_sisuanals/index.html (15. mai 2022)

Lisad

Lisa 1: Intervjuu Romyga

1. Milline on Sinu rahulolu valikainetega?- Ma ei ole väga rahul, sest ainuke valik valikaineeks on mõne keele õppimine või tugev matemaatika/teadus, mis jätab ruumi ainult ühe valimiseks, sest muidu oleks see liiga äärmuslik.
2. Milline on Sinu lemmik valikaine? Põhjenda.- Mul ei ole lemmikut valikainet.
3. Milline on rahulolu keskkonnaga koolis? Põhjenda, kui ei ole keskkonnaga rahul.- Ma olen koolikeskkonnaga päris rahul, aga mõned õpetajad on ebameeldivad.
4. Milline on rahulolu suunakaaslastega? Kas tunned kuuluvustunnet?- Kuna mulle ise ei meeldi väga sotsialiseeruda, siis teeb see läbisaamise natukene raskemaks, aga nüüd arvan, et tunnen kuuluvustunnet klassi paremini, kui aasta tagasi.
5. Hinda oma õppekoormuse suurust.- Õppekoormus on väga suur, ikka väga suur. Kuidagi saan ma hakkama, osaliselt seetõttu, et jätan paljud kodutööd tegemata.
6. Millised on õpetajate ja õpilaste vahelised suhted?- Mitte väga head. Osadega on suhted paremad, osadega halvemad. Mul isiklikult on kas väga halvad või väga head, vahepealset ei ole.
7. Milline on Sinu rahulolu koolis korraldatavate ekskursioonidega? Põhjenda, kui Sa pole rahul.- Need on väga head.
8. Kadrina Keskkoolis kasutatakse õppimiseks õpikuid, vihikuid ja töövihikuid, aga Rämibühliis kasutatakse igapäevaselt oma nutivahendit. Kas Sa eelistad õppimiseks kasutada õpikuid, vihikuid ja töövihikuid või eelistad Sa kasutada nutivahendit? Palun põhjenda oma vastust.- Mulle meeldib oma seadmega töötada, sest nii ei kaota ma olulisi pabereid ära ja kõik on ühes kindlas kohas.

Lisa 2: Intervjuu Alexandraga

1. Milline on Sinu rahulolu valikainetega?- Olen koolis pakutavate valikainetega üsna rahul, kuna meil on teatud vabadus valida, millised ained meil on (valida saime muusika ja kunsti vahel ning saime valida viiest keelest kaks-inglise, hispaania, itaalia, kreeka ja ladina keel). Aga meil on ka tavalised ained, näiteks matemaatika ja geograafia.
2. Milline on Sinu lemmik valikaine? Põhjenda.- Minu lemmik on kunst, sest mulle meeldib joonistada ja ma tegelen sellega ka vabal ajal.
3. Milline on rahulolu keskkonnaga koolis? Põhjenda, kui ei ole keskkonnaga rahul.- Koolikeskkonnaga ma väga rahul ei ole, sest koolimaja asub pooleldi maa all ja peamine ehitusmaterjal on betoon. Samuti on paljude klassiruumide ainsaks valgusallikaks kunstvalgus. Õpikeskkonna osas on kooli fookus väga akadeemiline ja vahel on tunne, et me oleme kõik robotid, kelle ainsaks eesmärgiks on infot omastada ja see kõik eksamite ajal meelde tuletada.
4. Milline on rahulolu suunakaaslastega? Kas tunned kuuluvustunnet?- Mu klassikaaslased on väga kinnised ja mul võttis kaua aega, enne kui ma nende läheduses enam-vähem mugavalt tundsin (umbes 2-3 aastat). See on ilmselt tingitud šveitslaste iseloomust. Ma ei tunne ikka veel, et kuulun klassi.
5. Hinda oma õppekoormuse suurust.- Tunnen, et õppekoormus on liiga suur, vahel saan hakkama, vahel ei saa. Tegelikult tunnen, et saan vaevu hakkama.
6. Millised on õpetajate ja õpilaste vahelised suhted?- Õpetajate ja õpilaste suhted on iga õpetajaga erinevad. Mõned on sõbralikumad ja hoolivad õpilastest rohkem, samas kui mõned seavad ennast pjedestaalile ja käituvad nagu nad õpetaksid ühiskonna madalaimat klassi.
7. Milline on Sinu rahulolu koolis korraldatavate ekskursioonidega? Põhjenda, kui Sa pole rahul.- Olen kooliekskursioonidega üsna rahul, välja arvatud viimane ekskursioon, kus tegime kogu aeg ainult koolitöid.
8. Kadrina Keskkoolis kasutatakse õppimiseks õpikuid, vihikuid ja töövihikuid, aga Rämibühliis kasutatakse igapäevaselt oma nutivahendit. Kas Sa eelistad õppimiseks kasutada õpikuid, vihikuid ja töövihikuid või eelistad Sa kasutada nutivahendit? Palun põhjenda oma vastust.- Mulle meeldib tasakaas, mis meil Rämibühliis on. Mõnes tunnis kasutame õpikuid, aga enam jaolt ikka oma nutivahendit. Internetis on lihtsam oma asju korras hoida, kuid kogu aeg ekraani vaadata ei ole tervislik.

Lisa 3: Intervjuu Annaga

1. Milline on Sinu rahulolu valikainetega?- Ma olen päris rahul, kuigi sooviksin, et meil oleks neid valides rohkem vabadust. Näiteks kui valin hispaania keele, siis ei saa ma valida enam itaalia keelt. Näiteks tahtsin ma prantsuse keele asendada itaalia keelega, aga kuna valisin hispaania keele, siis ei saanud ma seda teha.
2. Milline on Sinu lemmik valikaine? Põhjenda. - Mul puudub lemmik valikaine.
3. Milline on rahulolu keskkonnaga koolis? Põhjenda, kui ei ole keskkonnaga rahul.- Minu arvates ei ole see väga mõnus ja meeldiv keskkond, õpetajad on sageli tujukad ja kõik on stressis, sest alati on nii palju teha. Aga samas kogutakse meil koolis vahest annetusi, praegu kogutakse Ukrainale.
4. Milline on rahulolu suunakaaslastega? Kas tunned, et kuuluvustunnet?- Ma arvan, et minu klass saaks olla ka halvem. Ma pole kindlasti kõigiga parim sõber, kuid iga päevaga muutub mul side kõigiga tugevamaks ja ma pole kunagi tundnud, et ei kuuluks sinna klassi.
5. Hinda oma õppekoormuse suurust.- Õppekoormus on liiga suur. Lõpuks saan ma kuidagi kõik tehtud, kuid see tekitab alati mulle palju stressi ja ma pole õnnelik, et pean kõik oma vaba aja koolile loovutama.
6. Millised on õpetajate ja õpilaste vahelised suhted?- See on iga õpetajaga erinev. Austus on minu arvates kogu aeg hea olnud.
7. Milline on Sinu rahulolu koolis korraldatavate ekskursioonidega? Põhjenda, kui Sa pole rahul.- Kooliekskursioonid on alati lõbusad, sest seal on keskkonnavahetus ja tegevused on huvitavad.
8. Kadrina Keskkoolis kasutatakse õppimiseks õpikuid, vihikuid ja töövihikuid, aga Rämibühliis kasutatakse igapäevaselt oma nutivahendit. Kas Sa eelistad õppimiseks kasutada õpikuid, vihikuid ja töövihikuid või eelistad Sa kasutada nutivahendit? Palun põhjenda oma vastust.- Mulle meeldib töötada ainult ühe seadmega, sest kõik mu õppematerjalid on seal ning see on palju praktilisem ja mugavam. Siiski peame me mõnes aines kasutama töövihikuid ja minu jaoks on see lisakoormus.

Lisa 4.Küsitlus: Rahulolu õppesuuna sisu, korralduse ja inimestega

Tere, HUSO õpilased! Olen Gerda Lee Allikma, 11. klassi õpilane ning teen uurimistööd, kus võrdlen Šveitsi kantonikooli Rämibühli ja Eesti koolide haridussüsteeme. Minu juhendajaks on Liivi Heinla. Olen Teile tänulik, kui leiate minu küsimustikule vastamiseks aega, mille andmeid kasutan ainult oma uurimistöös. Küsitlus on anonüümne ja võtab aega umbes viis minutit.

Mis klassis Te õpite?*

10.HUSO

11.HUSO

12.HUSO

1. Milline on Teie rahulolu valikainetega?*

Olen väga rahul

Olen rahul

Seisukoht puudub

Ei ole rahul

Ei ole üldse rahul

2. Milline on Teie lemmik valikaine? Põhjendage*

3. Milline on Teie rahulolu keskkonnaga koolis?*

Olen väga rahul

Olen rahul

Seisukoht puudub

Ei ole rahul

Ei ole üldse rahul

1. Põhjendage vastust, kui Te ei ole koolikeskkonnaga rahul.

2. Milline on Teie rahulolu suunakaaslastega? Kas Te tunnete kuuluvustunnet HUSO õppesuunda?*

3. Hinnake oma õppekoormuse suurust.*

Tunnen, et õppekoormus on liiga suur

Tunnen, et õppekoormus on suur, aga saan hakkama

Tunnen, et õppekoormus pole väga suur

Tunnen, et õppekoormus pole üldse suur

4. Millised on õpetajate ja õpilaste vahelised suhted?*

5. Milline on Teie rahulolu koolis korraldatavate ekskursioonidega?*

Olen väga rahul

Olen rahul

Ei ole rahul

Ei ole üldse rahul

6. Põhjendage oma vastust, kui Te ei ole koolis korraldatavate ekskursioonidega rahul.

7. Kirjandusgümnaasiumis Rämibühl, Šveitsis, toimus igapäevane õpe nutiseadmes. See tähendab, et iga õpilane pidi endale ostma kas arvuti või iPadi ning õpikuid ega ka töövihikuid ei kasutatud peaaegu üldse. Kas Teie tahaksite, et Kadrina Keskkoolis toimuks õpe täielikult nutiseadmetes?*

Jah

Ei

11. Põhjendage oma vastust, kui vastasite eelmisele küsimusele eitavalt.

12. Põhjendage oma vastust, kui vastasite eelmisele küsimusele jaatavalt.

Lisa 5: Rämibühli tunnijaotusplaan

	1. Klasse	2. Klasse	3. Klasse	4. Klasse	5. Klasse	6. Klasse
Deutsch	3 + 1 HK	3	3	4	4	4
Französisch	3 + 1 HK	3	3	3	3 + 1 Projekt	3
Latein	5	4 + 1 HK				
Englisch	3	2 + 1 HK				
3. Sprache: E/L/Gr/It			4	4	3	3
Schwerpunkt: Sp/E/L/Gr/It			4	4	3	3 + 1 Projekt
Mathematik	4	4	4	4	3	4
Biologie	3		2+1 Pr		2	B, C oder P 3
Chemie		1*		2+1 Pr	2	
Physik		1*		2+1 Pr	2	
Geschichte	2	2	3	3	2	G oder Gg 3
Geographie		2	2+1 Pr		2	
Wirtschaft und Recht					1	
Maturaarbeit						1
Bildnerisches Gestalten	2	2	BG: 2 Musik: 2 + 0.5 Instrumentalunterricht			
Musik	2	2				
Ergänzungsfach						3
Informatik		1+1 HK				
Sport	3	3	3	3	3	3
Wochenlektionen	32	33	32	33	33	31